

BKK PRODUKSJON AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Vår dato: 19.12.2019
Vår ref.: 201201010-22
Arkiv: 315
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Stein Wisthus Johansen

NVE åpner vilkårsrevisjon for Evanger kraftverk – Eksingedalsvassdraget og Teigdalsvassdraget

NVE skal gjennomføre en vilkårsrevisjon i medhold av vassdragsreguleringsloven for Evanger kraftverk og overføringene fra Eksingedalsvassdraget, Teigdalsvassdraget og Steinslands-/Modalsvassdraget. Revisjonssaken tar utgangspunkt i vilkårene i hovedkonsesjonen for Evanger kraftverk:

- Kgl. res. av 04.03.1966: Reguleringer og overføringer i Eksingedalsvassdraget m.fl. i forbindelse med bygging av Evanger kraftstasjon.

og samtlige konsesjoner og departementsavgjørelser i forbindelse med planendringer som ligger til grunn for gjeldende manøvreringsreglement for Evanger kraftverk av 01.03.2019. Konsesjonene for Myster kraftverk i Eksingedalsvassdraget vil også være en del av denne revisjonssaken.

Oversikt over alle konsesjoner tilknyttet revisjonssaken

Revisjonssaken tar utgangspunkt i vilkårene i hovedkonsesjonen for Evanger kraftverk:

- Kgl. res. av 04.03.1966: Reguleringer og overføringer i Eksingedalsvassdraget m.fl. i forbindelse med bygging av Evanger kraftstasjon.

Følgende konsesjoner og departementsavgjørelser i forbindelse med planendringer har i ettertid fått vilkår og medført endringer i manøvreringsreglementet for Evanger kraftverk og som derfor også må tas med i en samlet revisjon av konsesjonsvilkår:

- Kronprinsregentens res. av 14.11.1969: Ytterligere regulering av Piksvatn i Teigdalsvassdraget.
- Kgl. res. av 25.09.1970: Planendringer for reguleringer i Teigdals- og Eksingedalsvassdragene.
- Kgl. res. av 18.01.1980: Tillatelse til ytterligere senkning av Holskardvatn.
- OEDs avgjørelse 28.02.1986: Planendring ved tilleggsoverføring til Holskardvatn

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- OEDs avgjørelse 12.08.1988: Planendring i Teigdalsvassdraget, Kaldeåa overføres til Volavatn.
- Kronprinsregentens res. av 21.12.1990: Korreksjon av konsesjonen slik at den er i samsvar med anlegget.
- Kgl. res. av 17.07.1992: Skjerjevattn overføres til Modalsvassdraget via Nygaard pumpekraftverk.
- Kgl. res. av 23.10.2009: Økt regulering av Kvanngrovattn.
- Kgl. res. av 01.03.2019: Innlemmelse av bekkeinntakene Beinhellerbekken og Blyfjellsbekken (etablert i 1972-73) i gjeldende Evanger-konsesjon fra 04.03.1966.
- Kgl. res. av 01.03.2019: Tillatelse til overføring av bekk i Urdadalen og innløpsbekk til Heimsta Kvanndalsvatn til Evanger kraftverk.
- Kgl. res. av 01.03.2019: Tillatelse til å overføre øvre deler av Tverrelvi og Muggåselvi til Evanger kraftverk.

Det ble gitt konsesjon til Myster kraftverk i Eksingedalsvassdraget i Kgl. res. av 25.02.1983.

Hovedkonsesjonen har revisjonsadgang 19.06.2022. Kraftverket fikk et nytt manøvreringsreglement i Kgl. res. av 23.01.2009 hvor det i vilkårene står følgende: «*Vannslippingsbestemmelsene kan tas opp til ny vurdering i 2016 i forbindelse med en ev. revisjon av vilkårene for Evangerreguleringen (kgl.res. 4. mars 1966)*». NVE mener på denne bakgrunn at det er naturlig å ta med følgende konsesjoner i en samlet behandling av Eksingedalsvassdraget:

- Kgl. res. av 25.02.1983: Tillatelse til erverv og ekspropriasjon m.v. for utbygging av Myster kraftanlegg i Vaksdal kommune, Hordaland.
- Kgl. res. av 23.01.2009: Nye bestemmelser om vannslipping i tillatelsen til utbygging av Myster kraftverk i Vaksdal kommune i Hordaland.

Innkomne krav

NVE har mottatt henvendelse fra Eksingedalen Bygdaråd 09.02.2012 og Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Hordaland 05.12.2014 med krav om revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringene i Eksingedalsvassdraget. Likeså har vi mottatt henvendelse fra Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Hordaland 17.12.2014 og Stiftelsen Voss Klekkeri 22.05.2015 med krav om revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringene i Teigdalsvassdraget og Bolstadelva. NVE har også mottatt et felles kravdokument «Krav om vilkårsrevisjon for Modalsvassdraget, Eksingedalsvassdraget, Teigdalsvassdraget og Bergsdalsvassdraget med Torfinnsvatnet» datert 05.06.2019 fra kommunene Modalen 19.06.2019, Vik 24.06.2019, Vaksdal 24.06.2019, Voss 26.06.2019 og Kvam 28.06.2019. I dokumentet har kommunene også tatt med høringsinnspill og krav de har mottatt i egne høringsprosesser i forkant av utarbeidelsen av dokumentet.

Revisjonens formål

Vi viser til at hovedformålet med en revisjon er å bedre miljø- og naturforholdene ved å avbøte ulemper og negative virkninger ved utbyggingen. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) samt overføringer kommer ikke inn under hva som kan revideres. Revisjonen åpner imidlertid for å vurdere blant annet endring i manøvreringspraksis, minstevannslipp og biotopjusterende tiltak.

NVE vil i sin behandling følge OEDs ”Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner” av 25.05.2012.

Kravene

Det er kommet mange krav og til dels også flere overlappende krav fra de ulike kravstillerne. Slik NVE oppfatter kravene, synes hvert vassdrag eller vassdragsavsnitt å ha sine hovedutfordringer:

Eksingedalsvassdraget: krav om tiltak i forhold til å sikre tilstrekkelig minstevannføring hele året på anadrom strekning, tiltak i forhold til uønsket tilgroing ovenfor anadrom strekning.

Teigdalselva: krav om tiltak i forhold til minstevannføring for å eliminere flaskehals for anadrom fisk, tiltak i forhold til uønsket tilgroing.

Vosso, Evangervatnet, Bolstadelva, Bolstadjorden: krav om tiltak og undersøkelser for å redusere mulige negative effekter av reguleringen på ulike stadier i Vossolaksens livssyklus (gyting, oppvekst, smoltutvandring).

Det er i tillegg kommet krav om avbøtende tiltak bl.a. i forhold til villrein, spredning av fremmede arter (røye), magasinrestriksjoner i forhold til landskap og friluftsliv og tilrettelegging for elvepadling.

Kommentarer fra konsesjonær

BKK Produksjon AS (BKK) er konsesjonær og har kommentert kravene i brev av 15.11.2019. BKK vil ikke motsette seg at NVE åpner for revisjon i de omtalte vassdragene. BKK mener det foreligger undersøkelser i vassdragene som gir relevant kunnskap i forhold til det å kunne vurdere eventuelle endringer av vilkårene i konsesjonene.

I forhold til krav om minstevannføring må tiltak være basert på tilstand, behov og effekt. BKK mener det må utvises særlig varsomhet ved innføring av krav som gir restriksjoner på fleksibilitet og evne til å redusere flomfare. Magasinrestriksjoner med fylling til bestemte tidspunkt vil øke faren for flom ved å redusere fleksibiliteten i systemet.

BKK mener flere av kravene som habitattiltak, kultiveringstiltak og undersøkelser egner seg bedre til behandling som enkelt saker hjemlet i standardvilkår i reviderte konsesjoner.

BKK mener det er viktig at vurderinger av nye vilkår blir gjort med et godt kunnskapsgrunnlag, noe som de mener å inneha på generell basis i dag. Samtidig opplyses det om at de vil oppdatere kunnskapen i tidligere rapporter om «Effekter av regulering» i vassdragene og at det de ønsker at kunnskap fra pågående effektundersøkelser som forventes å pågå til og med 2021, blir hensyntatt i en eventuell revisjon.

BKK ønsker en best mulig prosess videre og vil vektlegge og etablere en konstruktiv dialog med kravstillerne og NVE, samt stille seg til disposisjon for møter og befaringer etter behov.

NVEs vurdering og konklusjon

Det er NVEs syn at det ved en vilkårsrevisjon skal legges vekt på miljøforbedrende tiltak. Flere av de mottatte kravene gjelder virkninger for allmenne interesser som følge av vassdragsreguleringene, og omfattes dermed av revisjonsadgangen. NVE mener derfor at det skal åpnes for revisjon.

Når det gjelder krav knyttet til økonomiske vilkår (konsesjonsavgifter, konsesjonskraft og næringsfond) og krav knyttet til privatrettslige forhold omfattes disse normalt ikke av en vilkårsrevisjon.

I hovedkonsesjonen for Evanger kraftverk fra 1966, ble Skjerjevatn, som naturlig drenerer til Eksingedalen, gjort om til tappemagasin for Evanger kraftverk via Askjelldalsvatn. Senere er Skjerjevatn overført til Modalsvassdraget via Nygaard pumpekraftverk. I manøvreringsreglementene for både Evanger kraftverk og Nygaard pumpekraftverk står det at «*I ekstraordinære situasjoner kan Skjerjevatn tilbakeføres til Evanger kraftverk*». Evangerkonsesjonen omfatter også andre overføringer fra Steinslandsvassdraget (Kvanngrøvatn og Holskardvatn). NVE mener derfor at konsesjonene for Evanger kraftverk også bør sees i en sammenheng med konsesjonene for kraftverkene i Steinslands-/Modalsvassdraget, som utgjør en egen revisjonssak, se NVE sak 201914739-2. Vurderingene rundt Torfinno, som naturlig drenerer til Vosso og som i dag er overført til Bergsdalsvassdraget, vil bli tatt opp i egen revisjonssak om reguleringene i Bergsdalsvassdraget og Torfinno, se NVE 201707509-8.

NVE vedtar at det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon etter vassdragsreguleringslovens § 8 med grunnlag i vurderingene over. Revisjonssaken tar utgangspunkt i vilkårene i hovedkonsesjonen for Evanger kraftverk:

- **Kgl. res. av 04.03.1966: Reguleringer og overføringer i Eksingedalsvassdraget m.fl. i forbindelse med bygging av Evanger kraftstasjon.**

og samtlige konsesjoner og departementsavgjørelser i forbindelse med planendringer som ligger til grunn for gjeldende manøvreringsreglement for Evanger kraftverk av 01.03.2019. Konsesjonene for Myster kraftverk i Eksingedalsvassdraget vil også være en del av denne revisjonssaken.

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra underretningen er kommet frem til parten, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til OED og sendes gjennom NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Videre saksgang

NVE ber om at BKK Produksjon AS utarbeider et revisjonsdokument i tråd med mal for revisjonsdokument. Dokumentet kan lastes ned fra NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår.

Ved utarbeidelse av revisjonsdokumentet skal man legge vekt på de forholdene som fremgår av kravdokumentene, godkjente vannforvaltningsplaner og kjente problemstillinger omtalt i NVE Rapport 49/2013 «Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022». Dersom det er aktuelt å samordne opprustnings- og utvidelsesprosjekter med revisjonen må den videre prosessen rundt dette avklares med NVE før utarbeidelse av revisjonsdokumentet.

NVE foretar ingen formell godkjenning av hvilke krav som skal inn i revisjonsdokumentet. Vi mener krav som BKK ev. ikke er enig i, bør inkluderes og kommenteres i revisjonsdokumentet. Det bør gis en kort begrunnelse for hvorfor krav eventuelt bør avvises. Det vil gi høringspartene mulighet til å komme med relevante opplysninger og innspill til både krav og BKK sine vurderinger og kommentarer til disse. I etterkant får BKK anledning til å kommentere høringsinnspillene. Dette vil gi NVE et bedre grunnlag for å vurdere hvilke krav som skal tas til følge eller ikke.

NVE vil anmode om at kotehøyder for reguleringer og annet oppgis i henhold til Kartverkets nyeste høydesystem (NN2000). Om nødvendig bør disse kotehøydene oppmåles på nytt.

Revisjonsdokumentet skal sendes til NVE for kvalitetskontroll før det kan endelig godkjennes og sendes på høring. Vi ber om at det lages et utkast til revisjonsdokument **innen 1.7.2020**. Ta gjerne kontakt med vår saksbehandler for å avklare innholdet i dokumentet.

NVE vil sende revisjonsdokument til berørte parter for uttalelse. Dokumentet legges ut til offentlig ettersyn lokalt og på internett, og kunngjøres i lokalpressen. Det vil etter høringen bli foretatt en befaringsreise i området, ev. også avholdt møte med kommunene. NVE skal etter dette gi sin innstilling til Olje- og energidepartementet.

For nærmere informasjon om saksbehandlingen viser vi til OEDs ”Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner” og til NVEs hjemmesider (Revisjon av konsesjonsvilkår - NVE).

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Mal for revisjonsdokument og infoark om revisjon av konsesjonsvilkår

Kopi til:

Eksingedalen Bygderåd
Forum for natur og friluftsliv Hordaland
FYLKESMANNEN I VESTLAND
Hordaland fylkeskommune
Kvam herad
Modalen kommune
Stiftelsen Voss Klekkeri
Vaksdal kommune
Vik kommune
VOSS ENERGI PRODUKSJON AS
VOSS KAJAKKLUBB
Voss kommune